Speech uitgesproken door de voorzitter van de Tweede Kamerfractie van D66, Thom de Graaf, op 25 maart 2000 tijdens de Algemene Ledenvergadering 70 in Amersfoort.

(alleen uitgesproken tekst geldt)

Whats in a name

Democraten,

Democraten in de nieuwe eeuw.
Wij heten naar een moment, een inspiratie uit de vorige eeuw. Maar 1966 is lang geleden. Voor veel leden en de meeste kiezers een jaar dat ze niet bewust hebben meegemaakt. Een jaar waarin een nieuwe politieke beweging ontstond. Een beweging die reikhalzend naar de toekomst uitkeek. Juist afwilde van het verleden. Van verdorring, van regentendom, van naar binnen gekeerde politiek.
De Democraten van 66 maakten een nieuw begin, zij braken de toekomst open.

In die toekomst staan wij nu.
Met meer leden en kiezers dan aan het begin, maar minder dan we zouden willen. 70 Congressen en 10 Tweede Kamer-fracties later. Een paar illusies armer, een paar ervaringen rijker en met dezelfde stralende ambitie als toen.
En met heuse ereleden: Hans van Mierlo en Jan Terlouw. Zonder hen waren we er niet geweest of waren we in de knop gebroken.

En met anderen die ik zou kunnen voordragen, zoals Jan Glastra van Loon en Maarten Engwirda. Mensen in afdelingen en regio's, en nu de nieuwe garde. Zij hebben samen ons gevormd tot wat wij nu zijn.
In het hart van de politiek en toch radicaal. Een partij die de toekomst openbreekt.

Democraten 66, we hebben een jong verleden achter ons, een nieuwe wereld voor ons.
What's in a name? Misschien moeten we dat 66 maar een beetje gaan vergeten. Democraten van

deze eeuw, dat zijn we. En dat gaan we ook benadrukken. Niet oud links, niet nieuw rechts, maar onafhankelijk: Democraten.

ICT en nieuwe economie

Wij hadden ooit een verkiezingsaffiche waar een groot oor op stond, weet u nog? Ik heb me altijd afgevraagd wiens oor dat eigenlijk was, zo'n groot vlezig oor waar de hele wereld in ging.
Het leek mij het oor van Hans.
D66 luistert naar mensen, dat zei dat affiche. En dat doen we nog steeds, het is onze tweede natuur. Een fraai oor, dat wel. Maar vandaag zou op dat affiche moeten staan: "www.Democraten.nu"

Het oor is digitaal geworden. Zoveel extra mogelijkheden contact te hebben, om vat te krijgen op wat mensen echt bezighoudt. Zoveel mogelijkheden ook om zelf te kiezen. Internet en de mobiele, vrije communicatie gaan ons leven bepalen.
Kennis wordt makkelijker bereikbaar, maar het gaat om wat je er mee doet.
De vaardigheid om te communiceren, dat is het menselijk kapitaal van de toekomst.

Vorig jaar stelde ik de nieuwe economie aan de orde. Ik vroeg mij af waarom economen en politici daar hun schouders over ophaalden.
Kun je nagaan hoe snel het gaat: vandaag is alles nieuwe economie. En zoals Hans Wijers zegt: de rest is dode economie.

Want er was en er is iets aan de hand. Je voelt dat we als het ware opgetild worden door een enorme veranderingsgolf, zonder precies te weten waar die ons heen zwiept. Het enige dat je weet is dat die golf er is en dat die je verder brengt. Onzekerheid ja, de wereld staat op z'n kop en alle oude economische wetmatigheden lijken achterhaald. Je kunt daar bang voor zijn, er zijn altijd mensen bang voor vooruitgang.

Maar je kunt ook zeggen: er is een nieuw continent ontdekt, een virtueel continent. Ontdekt, maar nog niet in kaart gebracht. Dat gebeurt stap voor stap door pioniers met fantasie, geestdrift, zin voor vernieuwing. Mensen die de tinteling van verandering voelen. Mensen zoals wij.

Vernieuwingszin moet je helaas met een loepje zoeken in de politiek, zeker in Nederland. Hier roept vernieuwing, verandering altijd iets op van: sluit de ramen, doe de gordijnen dicht, watjes in je oren en onder de trap zitten tot het over gaat.

Maar het gaat niet over. Die nieuwe economie, die grootscheepse verandering in producten, productie en productiviteit, daar kan niemand zijn ogen voor sluiten. Klassieke bedrijven moeten hun strategieën herzien, planning gaat tegenwoordig in kwartalen en niet meer in jaren, zo snel gaat het. Internet-firma□s, die een paar jaar geleden nog zolderkamer-bedrijfjes waren, kopen de wereld op.

Niet zonder gevaren. World on line is nog geen money on line. Het lijkt soms net goudkoorts. En net als met die vroegere goldrush in Amerika: alleen wie werkelijk goud vindt, overleeft. Maar ook net als toen: de zoektocht naar een nieuwe wereld verandert per definitie het landschap. Verandert het leven van mensen, verandert de omgeving waarin wij leven.

Daar bij te zijn, daar mee vorm aan te geven. Dat is een belangrijke opdracht. Die kunnen we niet alleen maar overlaten aan Nina Brink. En ook niet alleen maar aan Wim Kok. Ja, die heeft de computer inmiddels onder de knie, ik geef het toe. Hij zal er niet direct een muis-arm van krijgen, maar zijn oproep dat iedereen in Nederland gratis internet moet hebben, bewijst in ieder geval dat hij weet dat het bestaat□

Roepen om gratis internet is overigens zelf ook nogal gratuit. Dan moeten mensen eerst een computer hebben. Zonder die computer lopen mensen onaanvaardbare achterstanden op de samenleving op. Voor veel mensen is dat geen makkelijke uitgave. De aanschaf van computers in alle huishoudens moet door de overheid wordt gefaciliteerd, via belastingkorting. Alleen dan trek je iedereen mee die toekomst in.

De virtuele wereld is in feite een gigantische vrije markt van informatie, vraag en aanbod. Daar is op zich niet zoveel mis mee, zolang het niet alleen maar een paradijs voor nieuwe kapitalisten wordt. Het gaat ook om idealisme: mensen krijgen zelf een stuur in handen, hebben rechtstreeks contact met elkaar, waar ook ter wereld. Krijgen in veel landen eindelijk echt vrijheid van meningsuiting.

Waar we voor moeten zorgen is dat iedereen toegang heeft en vrije keuze. Dus geen monopolie op de kabel (zoals UPC), maar open netwerken en echte concurrentie.

De democratie zal gelijke tred moeten houden. En dat is niet vanzelfsprekend. De inspanning om overheid en democratie letterlijk bij de digitale tijd te houden, moet door iedereen worden geleverd, niet alleen door Roger van Boxtel. Roepen, zoals Rick van der Ploeg laatst, dat een minister voor ICT wel aardig zou zijn, is pure armoede. Zeker als je bedenkt dat zijn partij en de VVD samen dit Democratisch idee bij de formatie netjes onder de grond hebben gestopt..

Eigenlijk mis ik dat nog het meeste. De politieke interesse hoe de nieuwe technologie onze kleine en grotere problemen kan helpen oplossen. Milieutechnologie moet kwalijke uitstoot kunnen voorkomen of onschadelijk te maken. ICT-logistiek moet het goederenvervoer effectiever maken. En het openbaar vervoer klantvriendelijker. Een intelligente bedrijfsorganisatie via ICT maakt de eigen keuze van mensen om werk met prive te combineren mogelijk. Patiënten krijgen eindelijk macht door informatie. De vrijheid van mensen wordt vergroot, maar de politiek hobbelt achteraan.
Het is eigenlijk niet acceptabel dat die sprong in het diepe meer weg heeft van aarzelend pootje baden omdat het water zo koud. Ik kan mij daar kwaad om maken, er is letterlijk een nieuwe wereld te winnen!

Bestuurlijke integriteit

Dames en heren,

Politiek gaat over rede maar ook over gevoel.
De geloofwaardigheid van de politiek is de afgelopen maanden te grabbel gegooid.

Vorige week is Bram Peper afgetreden en terecht. Een minister die weet dat hij het vertrouwen zal beschamen, staat maar een ding te doen.

En het is beschamend. Dat een bestuurder van dit formaat simpelweg vindt dat zijn persoonlijke afweging doorslaggevend is voor wat privé-belang is en wat publiek belang. Dat publieke verantwoording ondergeschikt zou zijn aan het resultaat. Dat is het niet en dat mag het ook nooit worden. En ik vind het echt teleurstellend dat de leiding van de PvdA daar niet resoluut afstand van heeft genomen.

Het rapport van de Rotterdamse onderzoekscommissie is een teken van de staat van het stadsbestuur.

Het heeft een cultuur opgegraven van horen, zien en zwijgen. Van gebrek aan controle, gebrek aan transparantie, gebrek aan verantwoording. Langjarige macht die op den duur een oefening in arrogantie werd. No politician is immune for the arrogance of power, zeggen de Engelsen. Ze hebben gelijk. Macht is van kiezers, niet van bestuurders zelf.

Gelukkig bleek de lokale democratie uiteindelijk te werken. Die wordt gedragen door onafhankelijke volksvertegenwoordigers. Waar kiezers van op aan kunnen als het er echt toe doet. De onderzoekscommissie heeft kritiek gehad, maar die gaat voorbij aan het fundamentele karakter van haar werk. Fundamenteel voor de democratie.
Dat is een groot compliment waard en Mea van Ravenstein verdient dat.

De PvdA-er Joop van den Berg, directeur van de VNG, noemt de persoonlijke integriteit een pseudo-ideologie en een speeltje van journalisten en politici. Dat is bizar of beter nog: het is een opzichtige poging om de bedreigde diersoort van machtspolitici te vrijwaren.

Integriteit is geen ideologie, maar het zou niet erg zijn als het dat wel was. Het is de bestaansvoorwaarde van elke democratie. Vertrouwen in mensen gaat altijd vooraf aan vertrouwen in besturen. Het geloof in de politiek wordt steeds ijler en het kan dus zo niet verder.

Daarom: dat gedoe over declaraties en reisjes moet afgelopen zijn. Het kabinet zal voorstellen moeten doen, zodat bestuurders en kiezers weten waar ze aan toe zijn. Wat mij betreft is er maar een remedie: niks "beleidsdiscretie", niks ieder voor zich, maar duidelijke regels. En volledige openheid. Wat in 1966 gold, is nu alleen maar belangrijker geworden: omvangrijke macht vraagt omvangrijke opening van zaken. Wie openbaar wil besturen, heeft per definitie niets te verbergen!

Democratie en kwaliteit

Het kabinet is sinds gisteren weer op oorlogssterkte. Het heeft even geduurd, maar dan krijg je ook wat: drie halen, één betalen. Maar krijgen we ook een minister van Binnenlandse Zaken terug die echt iets aan vernieuwing wil doen?
De vernieuwingsagenda is veel te lang blijven liggen. Het sleutelwoord is **kiezen**. Kiezen voor kwaliteit en kiezen voor een eigen keuze van mensen.

Het rapport van de commissie-Elzinga zet een eerste stap en dat is op zich een doorbraak. Maar het maakt mij nog niet echt gelukkig. Natuurlijk staan er zinvolle aanbevelingen in over meer dualisme, lokale rekenkamers, wethouders buiten de raad. Dat verbetert de kwaliteit en de controle in de gemeente.

Maar als het gaat om de echte keuze, dan zie je ook deze staatscommissie wegduiken in het grote compromis. Het is toch typisch Nederlands: de burgemeester een beetje benoemen en een beetje kiezen, vooral niet te veel en vooral niet te snel. En ook typisch Nederlands is dat zelfs dat halfbakken worstje alweer vakkundig in plakjes is gesneden. De macht van het behoud krijgt een plakje door de rechtstreekse verkiezing op de lange baan te schuiven. En regentesk links, krijgt een ander plakje: de benoeming van de burgemeester door de raad in de meeste gemeenten. Een monocultuur dus van grote partijen. Laat mij eens raden hoeveel PvdA-burgemeesters dat oplevert

Wij zullen er voor blijven vechten, Democraten. Steen voor steen afbreken die muur die tussen politieke macht en kiezers staat. Soms valt een grote steen spontaan om, zoals deze week Wiegel. En soms krijgen we vreemde bondgenoten, niet verwacht, maar toch welkom. Het CDA , daar is werkelijk

beweging, tegen het eigen verleden in. Een ander kiesstelsel, een beter bestuur, een eigen keuze voor mensen. Als dat de vrucht van de oppositie van het CDA is, dan wens ik ze nog vele jaren toe. We zullen zien hoe het afloopt. Maar ik heb geleerd dat je zelfs voor de meest onwaarschijnlijke giften dankbaar moet zijn. En ik bewaar de bonnetjes

De meevallers en de nieuwe agenda

Dames en heren,

Het kabinet danst op de miljarden. Dat is in lange tijd niet voorgekomen.
Dagobert Zalm weet van gekkigheid niet meer waar hij dat geld moet laten. Je zou haast denken dat ie t stiekem in de papiervernietiger stopt, want ja, uitgeven is ook zo wat

In december sneed het kabinet nog een bescheiden taartje aan. Toen het financieringstekort was verdwenen. Ze moeten tegenwoordig het gebak in drie verdiepingen de Trêveszaal binnenrijden. Het kabinet wordt beloond voor een streng begrotingsbeleid, maar als het niet oppast, wordt het er onder bedolven.

Het is natuurlijk een stuk prettiger regeren met extra miljarden, dan met miljarden tekort. Maar zelfs dat kan nog tegen je worden gebruikt. Vorige week klaagde Paul Rosenmöller over de economische voorspoed. Want nou ligt het regeerakkoord aan stukken. U hoort het goed. Dat klinkt als een verkoper die zegt: uw oude auto doet het fantastisch, u bent echt toe aan een nieuwe

Het kabinetsbeleid van de afgelopen 6 jaren was Democraten-beleid. Een combinatie van verstandig begroten en gericht investeren. Een mix van sociaal ondersteunen en liberaal kansen bieden. Dat moet nu opnieuw gebeuren.

Het debat moet open worden gevoerd en niet achter de flipperkast van Financiën Hans Dijkstal wil afwachten wat het kabinet doet. Oke, het is voor de VVD misschien teveel gevraagd om zelf na te denken. Dat doen wij dan wel. En de PvdA is al maanden in werkgroepen aan het studeren. Dat noemen ze daar "intelligent investeren" (maar voorlopig alleen in de eigen fractie).

Wij vinden het tijd voor een nieuwe agenda en die hebben wij gepresenteerd. We kunnen de schuld, die we anders aan volgende generaties opdringen, daadwerkelijk nu terugbrengen. Uw en mijn kinderen hebben recht om zelf te kiezen, in plaats van onze molenstenen mee te dragen. Het dak repareren als de zon schijnt; als het regent ben je echt te laat. Als we driekwart van alle extra inkomsten voor de schuld gebruiken, dan kan het snel gaan. Dan komt er ook weer ruimte om in de toekomst de AOW te betalen. En de verzorging van veel meer ouderen.

Tijd voor een nieuwe agenda. Voor gericht beleid, maar geen eenrichtingsverkeer.
Want niet alleen de beursganger moet profiteren van de weelde. Het is mooi als mensen minder belasting moeten betalen. Maar het is nog mooier als de samenleving zelf minder wordt belast door zorgtekort, door onderwijsachterstand, door milieuschade.

Investeren in de drie M's: mens, milieu en maatschappij.
Zorgen dat mensen echt recht hebben op een bed en op behandeling. Verantwoordelijke onderwijzers ook verantwoordelijk betalen. Kansen scheppen voor mensen die zelf kunnen kiezen, in het werk, thuis en in de democratie. En ook: meer geld voor natuur en schone energie. Economische groei alleen als het ook milieugroei betekent, dat is een absolute voorwaarde.

In de coalitie is het nog een beetje de stilte voor de storm. Maar de windrichting bepalen wij zelf. De richting van de samenleving, van mensen en hun eigen kansen. De Zalmnorm is daarbij een goed baken. Maar het gaat niet om het baken, het gaat om waar je uit wilt komen. En als het nodig is, moet dat baken eenmalig worden verzet. Als het nodig is om de inhaalslag in de collectieve sector te maken. Wij willen dat mensen zich weer thuis voelen in werk voor andere mensen: in de overheid, in de verpleeghuizen, in de scholen. En dat moeten we belonen. Als het er op aankomt, is dat belangrijker. Begrotingsnormen zijn er voor mensen, niet omgedraaid.

De volgende twee jaar

Democraten,

Wij zijn halverwege, we hebben de eerste helft gespeeld. Een paar doelpunten gescoord, een speler gewisseld en vorig jaar mei een buitenspel-doelpunt tegen gekregen. Sommigen denken dat het rustsignaal wel zo n beetje het einde is. Nee dus. De tweede helft zal nog veel belangrijker worden. Eigenlijk zijn wij net ingespeeld.

Midden in de politiek en radicaal willen wij verder werken aan de herbouw van de democratie. Wij maken het verschil! Het referendum staat opnieuw op de rol. De burgemeestersstemming zal dit jaar moeten worden behandeld. Volgend jaar moeten in de eerste gemeenten burgers echt zelf kunnen kiezen. Wij willen dat de werkwijze van het parlement verandert. Niet de wind van de dag, maar de zwaartekracht kan de politiek weer regeren, als we dat echt willen.

In de komende jaren kunnen wij echt iets veranderen, wij maken het verschil.
Een nieuw stelsel voor de ziektekosten, waarvan Els Borst de eerste contouren schetste, lijkt haalbaar. Er is draagvlak voor een brede basisverzekering, als partijen bereid zijn over hun eigen schaduw heen te springen.

Wij maken het verschil. Laurens-Jan Brinkhorst ruimt, zal ik maar zeggen, de shit van zijn voorgangers op. En hij zorgt voor echte vernieuwing op het platteland. In het Jubeljaar 2000 gaat de Paus naar het beloofde land, maar Laurens-Jan zorgt dat de stal eindelijk een woning wordt!

Het verschil. De inzet van Roger van Boxtel en van de fractie is om de woorden van Paul Scheffer te loochenstraffen. Geen multicultureel drama, maar een verplichtend integratiebeleid. Niet alleen voor nieuwkomers, maar voor iedereen. Voor werkgevers, voor scholen en ook voor de overheid zelf.

Er is meer te doen. Bijvoorbeeld op het gebied van nieuwe biotechnologie en medische ontwikkelingen. Technologie mag nooit de mens gaan overheersen, maar angst daarvoor ook niet. Wij zullen op veel terreinen zorgvuldige ethische afwegingen moeten maken, maar niet overal een moratorium, een stop opzetten. Dat is de andere kant opkijken. Vooruitgang kan niet in de onderste bureaula worden weggestopt.

Komend jaar zal ook de euthanasieregeling worden behandeld. Het gaat om de laatste keuze in iemands leven. Zelf verantwoord kunnen kiezen, in overleg met je omgeving en met de arts. Geen oneigenlijke strafbaarstelling meer voor een dokter die zorgvuldig is, professioneel en humaan. Ik ken geen onderwerp dat zo kwetsbaar is als dit. Met morele principes valt nooit te marchanderen, ik begrijp dat en ik respecteer voluit de bezwaren van andersdenkenden. Maar ik hoop op een intensief en waardig debat zonder politieke paardensprongen, zonder fractiedwang en met weloverwogen bijdragen. Er is nu de kans om het eindelijk zorgvuldig te regelen, laten we dat dan ook doen.

En laten we ook eindelijk iets doen, echt iets doen aan de WAO. We doen het fantastisch in de economie en in de arbeidsmarkt en ondertussen staan 900.000 mensen aan de kant. Arbeidsongeschikt. In de WAO en vaak niet meer eruit.
Democraten lopen al jaren voorop met voorstellen. Ik ga ze hier niet meer herhalen.

We kunnen niet eindeloos blijven schuiven met de verantwoordelijkheid. Van het najaarsoverleg naar het voorjaarsoverleg en dan weer naar het najaarsoverleg.
Polderschuiven heet dat. Daar wil ik mij niet bij neerleggen.

Er moet een grote alliantie komen. En de politieke voorlieden horen daarbij ook echt voorop te lopen. De minister-president in de eerste plaats. Ik vraag van hem het voortouw te nemen in de aanval op de WAO. Minder mensen erin, meer mensen eruit. Een grote alliantie van politici, van instellingen, van ondernemingsraden, van werkgevers, van arbeidsongeschikten zelf en van alle heren aan al die vergadertafels. Ik wil ze persoonlijk aanspreken om een vuist te maken van alle krachteloze handen. Het gaat niet om meer geld, het gaat niet om goede wil, het gaat nu om doen.

En de nieuwe minister van Sociale Zaken kan daar aan bijdragen. Willem Vermeend heeft de reputatie dat hij kan alles verlagen. Toptarieven, inkomstenbelasting, BTW voor kappers, noem maar op. Dan moet het met het aantal WAO-ers ook lukken.

D66 en de coalitie(s)

Dames en heren,

Het politieke landschap leek toe aan herverkaveling. Alle partijen redelijk en allemaal op weg naar de kiezer in het midden. Ik geef toe dat ik zelf ook een beetje in verwarring was gebracht. Als je met z n allen in een busje door dat enorme Zuid-Afrika rijdt, worden de Hollandse verschillen wel erg klein.

Maar terug in Nederland heeft iedereen weer zijn eigen huisje opgezocht. Minister Rosenmöller is alvast teruggefloten door zijn congres. Groenlinks is jammer genoeg weer achteruit-links. De nationale legers opheffen, de NAVO ontmantelen. Dat lijkt me niet makkelijk voor de politieke leider: bungie-jumpen met het elastiek van de PSP om je nek. Heb je net vaste grond onder je voeten en hup, daar ga je weer

Ik heb twee weken geleden gezegd dat nieuwe coalities nu niet aan de orde zijn, maar ook niet worden uitgesloten. Ook niet met het CDA. Ik zei het, dacht ik, zorgvuldig: de scherpe contrasten zijn er nog, maar de toon is minder hoog.

Jaap de Hoop Scheffer knikte instemmend. En zei vervolgens in een week tijd dat Nederland het Colombia van Europa is, dat we geen multiculturele maar een christelijke samenleving moeten zijn en dat hij niet gediend is van mensen in zijn eigen partij die nadenken over de euthanasiewet.
Tja dat is wel een effectief voorbehoedmiddel tegen regeren.

Hoe het met partijen zal gaan is volstrekt onzeker. De ene partij vertrouwt nog op het krediet van zijn premier, maar als je een hele kopgroep achter je aan hebt moet je hard fietsen. De andere partij laaft zich aan zijn isolement om maar groter te worden. Dat gun ik ze graag, maar niet ten koste van de samenleving.

Wie in de emancipatiebeweging had ooit kunnen denken dat het wettelijk recht op deeltijd, moest worden binnengesleept met behulp van het CDA, omdat de VVD in de Eerste Kamer niet thuis gaf? Het ging opnieuw om afspraken in het regeerakkoord. Meer vrouwen op de arbeidsmarkt, meer

balans tussen werk en zorg. Ik hoor het de VVD nog zeggen: een man een man, een woord een woord. Nou, niet als het over vrouwen gaat!

Wij werken graag samen, maar niet met de macht van de behoudzucht. Die macht komt in veel partijen voor. Dat is het echte doorslaggevende onderscheid: de zin voor verandering. De ambitie om van de democratie geen reservaat voor politici te maken. De ambitie om niet alleen maar vermolmde structuren of verzuilde omroepen te dienen, maar mensen.

We zullen zien hoe het loopt. De volgende verkiezingen zijn wat ons betreft over twee jaar. Het gaat stapje voor stapje beter met Nederland. En waarschijnlijk ook met ons. Ik zeg dat voorzichtig, maar er komt meer ruimte om onszelf te laten zien zoals wij zijn: het radicale midden, onafhankelijk.
En door die onafhankelijkheid maken wij ook het verschil. In de kleur en de koers van de volgende jaren.

Slot

Democraten hebben veel ambities. In Nederland en in Europa. Lousewies spreekt vandaag niet (maar wees gerust: ze zingt ook niet). Ik denk dat ik ook voor haar spreek als ik zeg dat Europa jaren van levensbelang in gaat. En dan gaat het niet alleen, zoals in Lissabon, om meer groei, meer werk en meer sociale cohesie. Dan gaat het ook om Europa dat van democratische burgers is. Dat is helaas niet in alle Unie-landen vanzelfsprekend.

Ik vind het onze taak als partij om bij te dragen. Principieel verzet tegen extremisme kostte onze zusterpartij het Liberales Forum in Oostenrijk bijna de kop. Wij zullen ze ondersteunen waar we kunnen.

Europa kan ook meer betekenen voor de wereld. In het bijzonder voor Afrika. Ik ben in Zuid-Afrika weer met mijn neus op de feiten gedrukt: in Afrika worden hele samenlevingen weggevaagd. 70% van alle Aids-doden in de wereld en maar 3% van het totale wereldbudget voor Aidsbestrijding. Over rampen kan je niet in overtreffende trap spreken, maar verzwijgen is een misdaad.

Ik vind dat Europa veel te weinig doet, inefficiënt en gefragmenteerd. Laat daar eens een Europese top over gaan. Over de beschikbaarheid van medische zorg, over preventie, over vaccinontwikkeling en over armoedebestrijding. Europa moet zichzelf organiseren om echt iets te doen.

Dames en heren,

Ik zei het al. Democraten hebben veel ambities. En weinig leden. Wij zijn millennium-proof gebleken, maar toen hadden nog niet alle leden hun contributierekening gezien. U hebt zojuist alle nieuwe plannen van Gerard Schouw gehoord. En u hebt er voor geklapt, dus u zit er aan vast. We gaat dat allemaal doen. Waar en wanneer Gerard maar wil. Want hij is, om het zacht uit te drukken, behoorlijk overredend.
Nieuwe Democraten wil hij hebben en die gaan we werven.

Dank u wel.